

overordnede og politisk centrale EU-spørgsmål, medens forsvars- og udenrigsministrene rapporterer direkte til Nordisk Råd under Rådets årlige session.

Indenfor fagsektorerne spænder samarbejdet fra overordnet informationsudveksling til egentlig samordning og koordinering af nordiske interesser.

Forbruger- og levnedsmiddelsektorerne fremstår som et mønstereksempel på nordisk samarbejde i relation til EU. Forbrugerpolitikken er, takket være et godt nordisk samarbejde, styrket i Amsterdamtraktaten. Inden for begge sektorer er der nedsat en række arbejds- og styringsgrupper til sikring af nordisk forberedelse og koordinering ved udarbejdelse og vedtagelse af EU-retsakter. Til forberedelse af arbejdet er der iværksat en række projekter, der har til formål at forberede nordiske holdninger og til sikring af hurtig nordisk koordinering i forbindelse med aktuelle sager i EU.

Inden for forsknings- og uddannelsessektoren er der i 1998 iværksat en indsats for at operationalisere forslag til aktivt at styrke den nordiske debat og markere fælles nordiske holdninger over for EU.

Miljøsektoren har indledt et omfattende samarbejde ved gennemførelse af egentlige nordiske formøder før rådsmøderne i Bruxelles. Endvidere er der udviklet et tæt samarbejde med EU's miljøagentur.

Beskæftigelsespolitikken, som er en af det svenske formandskabs hovedprioriteringer, har præget samarbejdet inden for arbejdsmarkedssektoren. I lighed med hvad der gælder i miljøsektoren, gennemføres der også i denne sektor uformelle nordiske formøder forud for EU-rådsmøderne med deltagelse af Norge og Island.

Sikring af nordisk samråd ved implementering af EU-retsakter er forankret i lovgivningssektoren, hvor særlige arbejdsgrupper samarbejder om at bevare den nordiske retslighed.

Endelig kan jeg oplyse, at der på samarbejdsministrenes årlige møde med EU-ambassadørerne i Bruxelles i marts 1998 blev redegjort for det samarbejde, som de nordiske lande har haft uden for rammerne af Nordisk Ministerråd vedrørende Agenda 2000 og EU's udvidelse, Schengen, Finlands initiativ vedrørende den nordlige dimension, samt initiativer vedrørende beskæftigelse og miljø. I øvrigt er jeg af den opfattelse, at det nordiske samarbejde vedrørende EU-spørgsmål har fundet en god form.

Den overordnede målsætning for Nordisk Ministerråds samarbejde med Nordens nærområder er politisk. Hensigten er at bidrage til et stabilt og fredeligt Europa ved fremme af den demokratiske udvikling og respekt for menneskerettighederne. Men samarbejdet sker også ved at støtte udviklingen mod markedsøkonomi og en bæredygtig ressourceudnyttelse.

Samarbejdet omfatter tre dele, informations- og kontaktsvirksomhed, stipendieordninger og projektvirksomhed.

Med henblik på at fremme demokratiudviklingen støtter Ministerrådet en række projekter af kundskabsoverførende og netværksopbyggende karakter, som hver for sig retter sig mod forskellige centrale niveauer i et demokrati. Stipendieordningen, som retter sig til lærere, studenter, forskere og embedsmænd, er f.eks. et vigtigt led heri. Gennem stipendieordningen opnår parlamentarikere fra Baltikum og Nordvestrusland også mulighed for at få indblik i parlamenternes arbejdsform i Norden.

Folkeoplysning og udvikling af frivilligsektoren er ligeledes af afgørende betydning for demokratiseringsprocessen. Bl.a. med dette for øje er der iværksat et projekt under Nordisk Ministerråd om et mere effektivt samarbejde med frivilligsektoren.

Støtte til forbedring af miljøsituationen i nærområdet er et højt prioriteret mål indenfor det nordiske miljøsamarbejde. Ministerrådet har bl.a. i år truffet beslutning om efter en forsøgsperiode på to år at videreføre en såkaldt »blød finansieringsfacilitet« under NEFCO for at muliggøre finansiering af miljøforbedrende foranstaltninger på lempeligere vilkår end de normale bankvilkår.

Støtte til udvikling af en markedsøkonomi i Nordens nærområder er ligeledes en overordnet målsætning for samarbejdet. Det baltiske investeringsprogram (BIP) er således et vigtigt redskab for Ministerrådets indsats for at finansiere udviklingen af et stabilt erhvervsliv, specielt for så vidt angår små og mellemstore virksomheder.

De nordiske informationskontorer har ansvaret for gennemførelse af en væsentlig del af Nærområdeprogrammet, først og fremmest indenfor kulturformidling og sprogundervisning. Kontorerne spiller dog også en aktiv rolle for så vidt angår demokratiformidling – for de baltiske landes vedkommende som et led i deres forberedelse til et EU-medlemskab.